

สถานพยาบาล ไม่มีสิทธิปฏิเสธรับผู้ป่วยไว้รักษา

พรเทพ ทวีกาญจน์

ผู้บริหารสำนักบริหารการบุคคล

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

เป็น ที่ทราบกันดีว่าสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลเอกชน ตั้งขึ้นมานั้น ก็เพื่อประกอบธุรกิจที่หวังผลกำไร เนื่องจากการรักษาพยาบาลนั้น ต้องมีค่าใช้จ่ายทั้งทางด้านบุคลากร เครื่องมือเวชภัณฑ์ และค่าวิชาชีพแพทย์ และพยาบาล หากรักษาไปแล้ว ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บไม่มีผู้รับผิดชอบ สถานพยาบาลจะไปเรียกร้องค่าใช้จ่ายเหล่านี้จากใคร สิ่งที่สถานพยาบาลทำได้ก็คือฟ้องร้องเรียกค่าใช้จ่ายกับผู้ป่วยหรือญาติของผู้เสียชีวิต ซึ่งต้องใช้เวลา และค่าใช้จ่ายอีกจำนวนหนึ่ง ทำให้สถานพยาบาลบางแห่งปฏิเสธที่จะรับคนไข้ จากที่ทราบในข่าวต่างๆ ที่โรงพยาบาลได้ปฏิเสธการรักษา เช่น กรณีที่เป็นข่าวอยู่ช่วงหนึ่ง สาวถูกสาดน้ำกรดกับลูกวัย 12 ปี พวกเขาขึ้นรถแท็กซี่ไปโรงพยาบาล แต่กลับถูกปฏิเสธการรักษาสุดท้ายทนพิษบาดแผลไม่ไหวเสียชีวิตกลางทาง

จากกรณีดังกล่าวการที่โรงพยาบาลปฏิเสธการรักษาคนไข้ ถือเป็นเรื่องไร้จรรยาบรรณอย่างร้ายแรงมาก และยังมีผิดกฎหมายด้วย ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 มาตรา 36 และ มาตรา 66 ได้บัญญัติตั้งไว้ว่า “ผู้รับอนุญาต และผู้ดำเนินการของ

สถานพยาบาลต้องควบคุม และดูแลให้มีการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วยซึ่งอยู่ในสภาพอันตราย และจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉิน เพื่อให้ผู้ป่วยพ้นจากอันตรายตามมาตรฐานวิชาชีพ และประเภทของสถานพยาบาลนั้นๆ” หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ การที่สถานพยาบาลไม่รับผู้ป่วยไว้รักษา ถือเป็นกบฏละเมิด ตาม

RECEPTION

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 อันมีลักษณะเป็นการจงใจ หรือกระทำให้โดยประมาทเลินเล่อต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย หรือใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่น ให้เขาเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง

ในกรณีการปฏิเสธไม่รับผู้ป่วยของสถานพยาบาล เป็นการละเมิดที่เกิดจากการจงใจกระทำโดยการงดเว้น อันหมายถึง **การให้เกิดผลอันใดอันหนึ่งขึ้นด้วยการงดเว้นไม่กระทำในสิ่งที่ตนมีหน้าที่ต้องกระทำเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลนั้น** จากหลักกฎหมายดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า การที่บุคคลจะต้องรับผิดชอบละเมิดโดยการงดเว้นนั้นต้องมีการกระทำโดยผู้สำนึกในขณะที่กระทำ และยังคงต้องมีหน้าที่โดยเฉพาะ เช่น หน้าที่ตามกฎหมายหรือหน้าที่ตามสัญญาเคยกรณีตัวอย่างในลักษณะนี้ที่ศาลฎีกาเคยตัดสินไว้ว่ามีผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ มีอาการเจ็บปวด มีสภาวะการบอบซ้ำของสมอง และโลหิตออกในสมอง จะต้องได้รับการรักษาอย่างทันทั่วทั้งนี้ พยาบาลเวรกลับสอบถามเรื่องใครจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเมื่อไม่มีคำตอบ จึงปฏิเสธที่จะรับผู้ป่วย และแนะนำให้ไปรักษายังโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งการปฏิเสธดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นผลโดยตรงที่ทำให้ผู้ป่วยตาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11332/2555 จำเลยเป็นผู้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล บุตรของโจทก์ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ที่นั่งซ้อนท้ายชนแผงเหล็กกันทางโค้งปากทางเข้าหมู่บ้านเมืองเอก และผู้ขับขี่ถึงแก่ความตายในที่เกิดเหตุ บุตรของโจทก์มีอาการเจ็บปวด มีสภาวะการบอบซ้ำของสมอง และโลหิตออกในสมอง จะต้องได้รับการรักษาอย่างทันทั่วทั้งนี้ แม้ไม่ปรากฏบาดแผลร้ายแรงที่มองเห็นจากภายนอก แต่พยาบาลเวรซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยกลับให้ผู้ป่วยพยาบาลตรวจค้นหลักฐานในตัวบุตรของโจทก์ว่ามีบัตรประกันสังคม บัตรประกันสุขภาพ 30 บาท หรือบัตรประกันชีวิตหรือไม่ เมื่อไม่พบหลักฐานใด จึงสอบถามเจ้าหน้าที่อาสาสมัครมูลนิธิที่เป็นผู้นำส่งว่าใครจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเมื่อไม่มีคำตอบ จึงปฏิเสธที่จะรับบุตรของโจทก์ไว้รักษา โดยแนะนำให้ไป

รักษายังโรงพยาบาลของรัฐ การที่พยาบาลเวรลูกจ้างของจำเลยปฏิเสธไม่รับบุตรของโจทก์เข้ารับการรักษาดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นผลโดยตรงที่ทำให้บุตรของโจทก์ถึงแก่ความตาย จำเลยซึ่งเป็นนายจ้างเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลมีหน้าที่ต้องควบคุม และดูแลให้มีการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วย ซึ่งอยู่ในสภาพอันตราย และจำเป็นต้องได้รับการรักษาโดยฉุกเฉิน เพื่อให้ผู้ป่วยพ้นจากอันตรายตามมาตรฐานวิชาชีพตาม พ.ร.บ. สถานพยาบาล พ.ศ.2541 มาตรา 36 แต่กลับไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของลูกจ้างดังกล่าวจึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์

บทสรุปสังคาย จะเห็นได้ว่ากรณีที่โรงพยาบาลเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล จึงมีหน้าที่ควบคุมดูแลให้พยาบาลเวรปฏิบัติหน้าที่ตามที่ตนได้มอบหมาย โดยการช่วยเหลือเยียวยาผู้ป่วยที่มีสภาพอันตรายจำต้องได้รับการรักษาอย่างเร่งด่วนเมื่อพยาบาลได้กระทำการโดยงดเว้นในทางการที่จ้างในสิ่งที่ควรกระทำโดยปฏิเสธไม่รับผู้บาดเจ็บ จนกระทั่งต่อมาได้เสียชีวิตลง การกระทำของโรงพยาบาลจึงเป็นการกระทำโดยละเมิด เนื่องจากไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของลูกจ้าง จึงเป็นการละเมิดต่อผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 นอกจากนี้ โรงพยาบาลผู้เป็นนายจ้างจึงต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกจ้างซึ่งเป็นพยาบาลเวรในผลแห่งละเมิดที่ได้กระทำไปในทางการที่จ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425 อีกด้วย